MALTA

QORTI CIVILI, PRIM AWLA
MALTA

ONOR. IMHALLEF
CARUANA DEMAJO GIANNINO

Seduta ta' l-24 ta' Ottubru, 2002

Citazzjoni Numru. 27/1998/1

~itazzjoni 27/1998

Morina Acqua Sport Ltd
versus
Industrial Motors Ltd

F’din il-kaw\a s-so`jetà attri`i qieg]da titlob il-]las ta’ danni talli l-konvenuta g]amlitilha]sara f’makna li l-attri`i kienet xtrat ming]andha.
I`-`itazzjoni tg]id illi s-so`jetà attri`i kienet xtrat ming]and is-so`jetà konvenuta makna *reconditioned* tal-marka *Evinrude 250 HP outboard*, bin-numru 2620774, g]all-u\u fin-negozju ta’ l-attri`i. Din il-makna bdiet ti\viluppa]sarat hekk kif bdiet tit]addem, u l-konvenuta kellha ssewwiha kemm-il darba, i\da xorta baqg]et dejjem ti\viluppa]sarat kontinwi.
Waqt illi l-makna kienet f’idejn il-konvenuta g]at-tiswija, sarulha]sarat li ma jissewwewx min]abba fi traskura[ni ta’ l-impjegati tal-konvenuta. Dan wassal biex is-so`jetà attri`i

[arrbet]afna danni, tant illi kellha tixtri makna [dida ming]and a[enti o]ra.

Billi g]alxejn sej]et lill-konvenuta, ukoll b'ittra uffi`jali tal-5 ta' Novembru 1996, biex tersaq g]al-likwidazzjoni u l-]las tad-danni, l-attri`i fet]et din il-kaw\a u qieg]da titlob illi l-qorti:

1. tg]id illi s-so`jetà konvenuta we]edha g]andha twie[eb g]ad-danni li [arrbet l-attri`i;
2. tillikwida d-danni; u
3. tikkundanna lill-konvenuta t]allas id-danni hekk likwidati, flimkien ma' l-ispejje\, fosthom dawk ta' l-ittra uffi`jali tal-5 ta' Novembru 1996, u l-img]ax.

Is-so`jetà konvenuta ressqet dawn l-e``ezzjonijiet:

1. ma hix responsabbli g]all-]sarat imsemmija fi`-`itazzjoni;
2. il-]sarat li seta' kien hemm [raw min]abba u\u]a\in tal-makna mill-attri`i;
3. lill-makna saritilha]sara wkoll mill-attri`i jew impjegati tag]ha waqt li kienu qeg]din ju\awha; u
4. l-attri`i kienet]adet il-makna g]at-tiswija g]and terzi, u dawn kienu g]amlu xi interventi fuq il-mutur.

Is-so`jetà attri`i kienet xtrat makna *outboard* g]al dg]ajsa ming]and is-so`jetà konvenuta. Din il-makna kienet *second hand* i\da kienet rikondizzjonata. Wara ftit ta' \mien il-makna kellha ]sara fil-*gearbox* u ttie]det g]and is-so`jetà konvenuta g]at-tiswija. Ukoll wara li saret it-tiswija, il-*gearbox* baqg]et difettu\a u l-makna kienet kull darba tittie]ed g]and is-so`jetà konvenuta g]at-tiswijiet.

F'okka\joni minnhom instab illi kien hemm xaqq fil-*casing* tas-sieq tal-makna. Billi kien me]tie[li jsir *welding* fl-*aluminium* tal-*casing*, u hi ma kinitx tag]mel dak ix-xog]ol, il-konvenuta, wara li qalg]et il-*gearbox*, bag]tet il-*casing* vojt g]and terzi biex isir il-*welding*[1].

Dan il-fatt juri illi l-intervent minn terzi sar wara inizjattiva tal-konvenuta stess, u g]alhekk il-konvenuta ma tistax tin]eba wara dan l-intervent minn terzi biex ta]rab mir-responsabbiltà tag]ha; ir-raba' e``ezzjoni hija g]alhekk]a\ina u hija mi`]uda.

---

[1] Ara x-xiehda ta' Donald Pace, *general manager* tas-so`jetà konvenuta, fis-seduta tat-2 ta' Marzu 1999, *fol.* 21.

G]alkemm is-so`jetà konvenuta kemm-il darba g]amlet tiswijiet fil-makna, u s-so`jetà attri`i ]allset sitt mija u tliet liri u tnejn u ]amsin `ente\mu (Lm603.52) g]al dawn it-tiswijiet[2], il-makna baqg]et ta]dem]a\in u s-so`jetà attri`i ma setg]etx tkompli tinqeda biha.

Il-kwistjoni issa hi jekk il-]sarat [rawx g]ax is-so`jetà attri`i kienet qieg]da tinqeda]a\in bil-makna, jew [rawx g]ax is-so`jetà konvenuta ma g]amlitx ix-xog]ol ta' tiswija sew.

Huwa fuq is-so`jetà attri`i l-oneru li turi li l-]tija kienet tal-konvenuta, u fil-fehma tal-qorti lill-attri`i ma se]]ilhiex li teg]leb dan l-oneru.

Intwera illi l-makna kienet qalg]et daqqa fix-*shaft* jew is-sieq li tg]aqqad il-parti ta' fuq mal-*propeller*. Din id-daqqa kienet qawwija tant illi xxaqqaq il-*casing* u ma jistax ikun esklu\ illi din id-daqqa g]amlet]sara wkoll lill-makkinarju ta' [ewwa l-*casing*. Ma tressqet ebda xiehda dwar jekk din il-]sara se]]itx waqt illi l-makna kienet f'idejn is-so`jetà konvenuta jew waqt li kienet g]and l-attri`i, u g]alhekk ma jistax jing]ad illi l-attri`i wriet illi hija l-konvenuta li ta]ti g]all-]sara.

G]al din ir-ra[uni, it-talbiet ta' l-attri`i ma jistg]ux jintlaqg]u, u l-qorti taqta' l-kaw\a billi ti`]ad it-talbiet ta' l-attri`i.

L-ispejje\ tal-kaw\a,]lief g]al dawk tar-raba' e``ezzjoni, g]andha t]allashom is-so`jetà attri`i; l-ispejje\ tar-raba' e``ezzjoni g]andha t]allashom is-so`jetà konvenuta.

Giannino Caruana Demajo
Im]allef

Connie Micallef
Dep. Re[.

---

[2] Ara l-*affidavit* ta' Martin Vella, direttur tas-so`jetà attri`i, *fol.* 31.